



SANDRA GERENOVSKA: MAN RŪP, LAI MŪSU MĀJAS IR SAKOPTAS

Vairāk patīk dot, nevis saņemt. Tas raksturo "LNS Rehabilitācijas centra" valdes priekšsēdētāju Sandru Gerenovsku. LNS valde šogad pasniedza Sandrai balvu nominācijā "Gada cilvēks 2023". "Kopsoli" Sandra stāsta par iedvesmu, par spēju neizdegt un par "LNS Rehabilitācijas centru", kam 23. februārī apritēja 22 gadi.

Turpinājums 5. lp.



PASAULES NEDZIRDĪGO ČEMPIONĀTS TEKVONDO

Pasaules Nedzirdīgo čempionātā tekvondo nedzirdīgā sportiste Margarita Parhomenko izcīnīja trešo vietu. "Kopsoli" reportiere devās uz lidostu, lai sagaidītu, apsveiktu un iztaujātu bronzas medaļnieci, viņas treneri un LNSF pārstāvi.

Turpinājums 10. lp.

ŠAJĀ NUMURĀ LASIET

AKTUALITĀTES

PROJEKTS

GADA CILVĒKS

IZGLĪTĪBA

KULTŪRA

ZĪMJU VALODA

PIEREDZES STĀSTS

SPORTS

NOMETNE



DZEJAS KONKURSS ZĪMJU VALODĀ "VISAS LIETAS, KAS IR SKAISTAS"

2024. gada 21. martā Rīgas Raiņa vidusskolā norisinājās jau 22. dzejas konkurss zīmju valodā – "Visas lietas, kas ir skaistas". Konkursa dalībnieki par savām sajūtām pastāstīja "Kopsoli".

Turpinājums 6. lp.

Teksts: Brigita Lazda

Foto: Ainārs Osmanis

LNS REĢIONĀLO BIEDRĪBU VADĪTĀJU APMĀCĪBAS



Šī gada martā notika LNS reģionālo biedrību vadītāju apmācības. Šādas padziļinātas apmācības parasti tiek organizētas vienu vai divas reizes gadā. Tas atbilst LNS darbības stratēģijai 2021.–2025. gadam, kurā ir noteikts, ka LNS vadībai jāorganizē biedrību priekšsēdētāju un darbinieku prasmju, intelektuālā potenciāla paaugstināšanas apmācības un seminārus.

Šoreiz apmācības notika visas dienas garumā, un tajās piedalījās visu reģionālo biedrību vadītāji un sociālie rehabilitētāji, izņemot no Daugavpils reģionālās biedrības. Apmācības vadīja mūsu pašu LNS vadības pārstāvji un darbinieki – LNS prezidents Edgars Vorslovs, viceprezidenti Brigita Lazda un Ivars Kalniņš, grāmatvede Iveta Zālīte un datubāžu administrators

Ainārs Osmanis.

Viena no svarīgākām tēmām bija biedrību organizatoriskais darbs saistībā ar biedru uzskaiti, datu aktualizēšanu un datu ievadīšanu datubāzē. Tika apspriesti jautājumi par jaunu biedru piesaisti, pasākumu organizēšanu un jaunu ideju meklēšanu, sadarbību un komunikāciju biedrību starpā. Grāmatvedes uzdevums bija izskaidrot, kā pareizi noformēt iesniegumus par dažādu izdevumu apmaksu, kā uzskaitīt biedru naudas utt.

Svarīgi bija pārrunāt LNS reģionālo biedrību reorganizāciju – apvienošanu. No šī gada 1. janvāra saskaņā ar LNS valdes lēmumu jau izveidota LNS Kurzemes reģionālā biedrība, kas šobrīd apvieno divas biedrības – Liepājas un Ventspils. Šajā gadā

tiks reorganizētas visas reģionālās biedrības, tāpēc bija svarīgi izklāstīt soli pa solim, kā pareizi rīkoties.

Lēmums par reģionālo biedrību reorganizāciju LNS valdei nebija viegls. Par šo jautājumu tika runāts jau arī agrāk, bet tobrīd biedru skaits reģionālajās biedrībās bija pietiekams un atbilda LNS statūtos noteiktajam. Šobrīd LNS biedru skaits dažās biedrībās strauji samazinās, tāpēc LNS valdei bija jālemj par reorganizāciju – biedrību apvienošanu.

Vēl viens no būtiskajiem jautājumiem bija e-paraksta izmantošana un tā lietošanas apmācība. Lai atvieglotu savu ikdienu un ietaupītu laiku dažādu dokumentu noformēšanā, iesniegšanā un parakstīšanā, kā arī informācijas ieguvē, darbiniekiem ir jāprot lietot e-parakstu un orientēties interneta vidē. Tāpēc mūsu organizācijas līderiem ir jāiegūst labas zināšanas un digitālās prasmes, kuras pēc tam nodot saviem biedriem un klientiem. Tika izrunāti jautājumi, kas attiecas uz sociālās rehabilitācijas un zīmju valodas tulka pakalpojumiem, klientu izvērtēšanu, datu aktualizēšanu, pakalpojumu piešķiršanu un pagarināšanu.

Diena bija ļoti piepildīta, aizvadīta pozitīvā gaisotnē, dalībniekiem daloties ar pieredzes stāstiem, uzdotot daudz jautājumus un iegūstot uz tiem atbildes. Tika apgūtas jaunas prasmes, kas tagad ir jāievieš ikdienas darbā. •

Teksts: Laura Zeltiņa

LNS VALDES LĒMUMI

2024. gada 15. marta valdes sēdē tika pieņemti vairāki lēmumi.

- Pilnvarot viceprezidentu Ivaru Kalniņu pārstāvēt LNS EUD seminārā un ģenerālajā asamblejā Briselē, Beļģijā, no 2024. gada 23. līdz 26. maijam.
- Apstiprināt grozījumus "LNS Jauniešu centra" nolikumā.
- Iesniegt LNS 2023. gada pārskatu un LNS 2023. gada budžeta izpildes pārskatu LNS domei apstiprināšanai.
- Iesniegt LNS 2024. gada budžeta 1. grozījumu projektu LNS domei

apstiprināšanai.

- Apstiprināt LNS biedru 2023. gada statistikas ziņojuma projektu.

LNS DOMES LĒMUMI

2024. gada 27. marta domes sēdē tika pieņemti vairāki lēmumi.

- Apstiprināt LNS 2023. gada budžeta izpildi.
- Apstiprināt LNS 2023. gada pārskatu, kurā bilances aktīvu un pasīvu vērtība ir EUR 3 615 340, ieņēmumi: EUR 4 511 956; izdevumi: EUR 4 627 231; ieņēmumu un izdevumu starpība: EUR -115 275.

- Apstiprināt šādus LNS 2024. gada budžeta 1. grozījumus: ieņēmumu daļa EUR 3 739 691; izdevumu daļa EUR 4 147 761; ieņēmumu un izdevumu starpība EUR -408 069. Plānotais atlikums 31.12.2024. – EUR 248 661.

- Informāciju par LNS 2023. gada statistiku pieņemt zināšanai. Visām LNS reģionālo biedrību valdēm turpināt personu ar dzirdes zudumu apzināšanu un iekļaušanu LNS. Noteikt atbildīgo par lēmuma izpildi LNS viceprezidenti Brigitu Lazdu.

Teksts: Gunta Birnīte

SĀK DARBOTIES LNS KOPIENAS CENTRS



Rīgas valstspilsētas pašvaldība deleģējusi LNS no 2024. gada 1. aprīļa nodrošināt kopienas centra pakalpojumu pašvaldības iedzīvotājiem, kuri deklarējuši savu dzīvesvietu Rīgas administratīvajā teritorijā, tostarp personām ar dzirdes traucējumiem.

Kopienas centrs atrodas Rīgā, Elvīras ielā 19 K-2, un tajā ir pieejami dažādi pakalpojumi un aktivitātes zīmju valodā, tai skaitā:

- sociālā darbinieka konsultācijas;
- speciālistu individuālās konsultācijas un nodarbības;
- izglītojošas grupu lekcijas;
- veselības veicināšanas pasākumi, ārstnieciskā vingrošana, trenāžieru zāle, nūjošana, dejošana, pārgājieni;
- atbalsta pakalpojumi klienta ģimenes vai mājsaimniecības locekļiem (individuālās konsultācijas);
- dzemdību un pēcdzemdību atbalsts sievietēm ar dzirdes traucējumiem līdz bērna divu gadu vecumam;
- sociālo prasmju un sociālo iemaņu attīstīšana;
- brīvā laika pavadīšanas iespējas;
- sadarbība ar valsts un pašvaldības institūcijām (telefoniski, tiekoties klātienē, e-pastā);
- sadarbība un atbalsta sniegšana kopienas nevalstiskajām organizācijām.

Kopienas centrā apmeklētājus gaida darba dienās no pl. 9.00 līdz 17.00. Nodarbības un pasākumi notiek arī pēc apmeklētāju pieņemšanas laika atbilstoši ikmēneša aktivitāšu plānam.

Kopienas centra vadītāja:

Gunta Birnīte

Tālrunis: 26322910

E-pasta adrese: gunta.birnite@lns.lv

2024 APRĪLIS

Teksts: Ivars Kalniņš

PIEŠĶIRTIS FINANSĒJUMS TEMATISKAJĀM VĀRDNĪCĀM UN BĒRNU PASAKĀM ZĪMJU VALODĀ

Pateicoties politiskās partijas "Apvienotais saraksts" ierosinājumiem, 2024. gada valsts budžetā tika iekļauts papildu finansējums latviešu zīmju valodas attīstībai. Šī gada sākumā LNS noslēdza līgumu ar Labklājības ministriju par līdzekļu piešķiršanu tematisko vārdnīcu un bērnu pasaku videoversiju sagatavošanai.

LNS piešķirtais finansējums ir 20 000 eiro, un tā izlietošanas mērķis ir veicināt latviešu nedzirdīgo zīmju valodas attīstību, pareizas latviešu zīmju valodas apguvi un lietojumu ikdienā, kā arī dažādu profesiju pārstāvju komunikāciju ar cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem, nodrošinot viņus ar zīmju valodas apguves materiāliem. Šis projekts paredz sagatavot trīs tematiskās zīmju valodas vārdnīcas videoversijā: "Ceļu satiksme", "Matemātika un ģeometrija" un "Informācijas tehnoloģijas", kā arī divas bērnu pasakas zīmju valodā.

Plānotās vārdnīcas un pasakas video formātā būs publicētas www.lns.lv un www.zimjuvaloda.lv. Tās jau šī gada beigās būs pieejamas jebkuram interesentam. Katrā tematiskajā vārdnīcā plānots iekļaut apmēram 200 līdz 300 vārdu, terminu un frāžu zīmju valodā.

Pašlaik projekta ietvaros izveidotā zīmju valodas darba grupa strādā pie latviešu zīmju valodas vārdnīcas "Ceļu satiksme" sagatavošanas. Šo projektu vada LNS viceprezidents Ivars Kalniņš, bet darba grupā piedalās zīmju valodas speciālistes Ilona Liniņa un Agita Intsone, kā arī vairāki tehniskie darbinieki. Katras tematiskās vārdnīcas izveidei tiek piesaistīts attiecīgās tēmas profesionāls konsultants.

Otrā pusgada laikā plānota pasaku videoversiju izveide. Tiks sagatavotas jaunas pasakas zīmju valodā ar ilustrācijām bērniem ar dzirdes traucējumiem. Pasakas paredzētas pirmsskolas izglītības iestādēm un ģimenēm, kurās ir bērni ar dzirdes traucējumiem. Tās būs pieejamas tīmekļvietnē:

Teksts: Jūlija Bite

SKOLĒNI AR DZIRDES TRAUCĒJUMIEM VARĒS NEKĀRTOT VALSTS PĀRBAUDĪJUMUS

Skolēni ar redzes vai dzirdes traucējumiem varēs saņemt atbrīvojumu no valsts pārbaudes darbiem – tā 9. aprīlī nolēma Ministru kabinets.

Līdz šim normatīvais regulējums neparedzēja iespēju atbrīvot skolēnus ar augstākminētajiem traucējumiem no eksāmenu kārtošanas. Šādu skolēnu skaits vispārīglītojošās izglītības iestādēs pieaug, norāda Izglītības un zinātnes ministrija.

Jaunā kārtība stāsies spēkā jau šajā mācību gadā. Izglītojamie varēs saņemt apliecību par pamatzglītību, beidzot 9. klasi, vai atestātu par vispārējo vidējo izglītību, beidzot 12. klasi.

Kā noteikts Ministru kabineta noteikumu projektā, skolēnu ar dzirdes vai redzes traucējumiem var atbrīvot no valsts pārbaudījumiem ar izglītības iestādes vadītāja rīkojumu. Nepieciešams arī skolēna vecāka vai likumiskā pārstāvja iesniegums, kā arī spēkā esošs valsts pedagoģiski medicīniskās komisijas atzinums, ka izglītojamajam ieteikta speciālā izglītības programma.

LNS viceprezidenta Ivara Kalniņa viedoklis

Viens no svarīgiem LNS uzdevumiem ir nedzirdīgo personu izglītības līmeņa paaugstināšana. Atbrīvošana no valsts pārbaudījumiem grauj cilvēku ar dzirdes traucējumiem vienlīdzību un konkurētspēju sabiedrībā, īpaši izglītības sistēmā un darba tirgū. Valsts izglītības satura centrs (VISC) ilgstoši nav ieviesis atbalsta pasākumu sistēmu valsts pārbaudījumu kārtošana izglītojamajiem ar dzirdes traucējumiem, kas ietvertu, piemēram, zīmju valodas pielietošanu un zīmju valodas tulka klātbūtni eksāmenu kārtošana. VISC nebija spējīgi operatīvi izstrādāt atbilstošu atbalsta pasākumu sistēmu, kā rezultātā tika pieņemts lēmums šogad izglītojamos ar dzirdes traucējumiem atbrīvot no eksāmeniem. Ceram, ka nākamgad VISC beidzot ieviesīs sen gaidīto sistēmu un skolēniem ar dzirdes traucējumiem būs vienlīdzīgas tiesības mūsu izglītības sistēmā. *

PROJEKTS "UNIVERSĀLAIS DIZAINS CIVĒKTIESĪBU IEVĒROŠANĀ"



Katrs no mums var nokļūt situācijā, kurā mums ir nepieciešami valsts tiesu pakalpojumi. Vai tiesas Latvijā ir draudzīgas personām ar dzirdes, redzes, kustību un garīga rakstura traucējumiem?

2022. gada novembrī nodibinājums Invalīdu un viņu draugu apvienība "APEIRONS" un Latvijas Tiesnešu mācību centrs parakstīja sadarbības līgumu, lai realizētu Aktīvo iedzīvotāju fonda programmas finansiāli atbalstīto projektu "Universālais dizains civēktiesību ievērošanā". Projekta mērķis ir palielināt cilvēku ar dažāda veida invaliditāti spēju īstenot savu tiesību izmantošanu un aizsardzību, tostarp nodrošināt, ka tiesību nodrošinātajam – tiesu sistēmas darbiniekiem – ir zināšanas un izpratne par darbu ar cilvēkiem ar invaliditāti.

Komentāru par projektu sniedz Invalīdu un viņu draugu apvienības "APEIRONS" sabiedrisko attiecību un projektu vadītāja Liēna Eisaka

Lai sasniegtu cilvēkus ar invaliditāti, vienmēr esam atvērtā komunikācijā ar LNS, īpaši ar Ivaru Kalniņu. Iegūstam informāciju par dažādām lietām, kas saistītas ar cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem. Projektā kā viena no ekspertēm piedalījās arī Inese Immure, pārstāvot LNS. Pateicoties viņai un pārējiem ekspertiem, tapa Tiesu standarts (*rokasgrāmata, kad tiesas procesā piedalās cilvēks ar invaliditāti, – red. piez.*), klātienes mācības un e-vides mācības. Mācību kursa mērķis bija sniegt ikvienam tiesnesim un tiesu darbiniekam

informāciju par invaliditāšu veidiem un to raksturojošām pazīmēm, dot instrukcijas un padomus efektīvai un cieņpilnai komunikācijai ar personām ar invaliditāti, kā arī ieteikumus vides pielāgošanai, lai nodrošinātu piekļūstamību tiesām. Mācības apmeklēja gandrīz 300 cilvēki, savukārt e-vides mācības jau izgājuši vairāk nekā 100.

Cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem projekta ietvaros ir apkopota informācija, kas palīdzēs labāk izprast, kas ir tiesa un kādas ir tās funkcijas. Esam izstrādājuši infografikas, informatīvus video un sarunu ierakstu sērijas, kuras ir pieejamas ar tulkojumu zīmju valodā.

Projekta ietvaros 2024. gada 9. aprīlī Latvijas Nacionālajā bibliotēkā notika projekta noslēguma konference, kurā piedalījās arī vairāki LNS pārstāvji. Pasākuma atklāšanas pārsteigums bija dziedātājas Sabīnes Berezinas un mūsu biedres Andas Tidemanes melodeklamācijas priekšnesums zīmju valodā "Ej un cīnies".

Par projektu, tā norisi, savu iesaisti tajā, kā arī par gaidāmajiem dzīves kvalitātes uzlabojumiem cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem stāsta LNS pārstāve, projekta dalībniece Inese Immure

Vēlos uzsvērt, ka Tiesnešu mācību centrs sadarbībā ar organizāciju "APEIRONS" ir īstenojis unikālu projektu, kurā tiesnešu un tiesas darbinieku apmācību veica un mācību materiālus par cilvēkiem ar invaliditāti gatavoja paši cilvēki ar invaliditāti. Es kā cilvēks ar dzirdes traucējumiem pārstāvēju LNS, Līga Ķikute ar redzes traucējumiem pārstāvēja Rīgas Vājredzīgo un Neredzīgo Biedrību "Redzi mani", bet Raimonds Smagars ar kustību traucējumiem – nodibinājumu Invalīdu un viņu draugu apvienība "APEIRONS".

Ja cilvēki ar dzirdes traucējumiem jūt, ka tiek saprasti, cienīti un tiesu sistēma gatava viņiem pielāgoties, tas var dot viņiem iespēju aktīvi piedalīties tiesvedībā un aizstāvēt savas tiesības. Šāda attieksme var veicināt lielāku pārlicību un pašizstāvību, galu galā uzlabojot viņu dzīves kvalitāti. Piedalījos gan Tiesu standarta, gan mācību e-kursa "Par cilvēkiem ar dažāda veida invaliditāti" izstrādē.

Vēl lasīju lekciju, kurā stāstīju par cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem un par to, ko ņemt vērā, lai tiesa būtu pieejama arī mums.

Tiesnešu un tiesu darbinieku apmācība par jautājumiem, kas saistīti ar dzirdes invaliditāti, var ievērojami uzlabot dzīves kvalitāti cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem vairākos veidos. Pirmkārt, uzlabojumi gaidāmi tiesiskuma pieejamībā. Izprotot īpašās problēmas, ar kurām saskaras personas ar dzirdes traucējumiem, tiesneši un tiesu darbinieki var nodrošināt, ka tiesas process ir pieejams visiem. Tas ietver tādu pielāgojumu nodrošināšanu kā zīmju valodas tulku iesaisti, palīgierīču izmantošanu klausīšanās atbalstam vai reāllaika subtitrēšanu, lai veicinātu efektīvu saziņu tiesvedības laikā.

Otrkārt, apmācība veicina taisnīgu attieksmi. Apmācības var palīdzēt tiesnešiem un tiesu darbiniekiem atpazīt un izvairīties no neapzinātiem aizspriedumiem, kas var ietekmēt viņu saskarsmi ar personām ar dzirdes traucējumiem. Tas var veicināt taisnīgāku tiesu sistēmas attieksmi un lēmumu pieņemšanu, nodrošinot, ka personas ar dzirdes traucējumiem netiek nostādītas neizdevīgākā situācijā vai diskriminētas.

Treškārt, apmācības palīdz veidot efektīvu saziņu. Tiesneši un tiesu darbinieki, kas apmācīti invaliditātes jautājumos, var iemācīties, kā efektīvi sazināties ar personām ar dzirdes traucējumiem. Tas var ietvert skaidras un kodolīgas valodas lietošanu, papildu laika atvēlēšanu saziņai un, ja nepieciešams, alternatīvu saziņas metožu, piemēram, rakstisku piezīmju vai vizuālu palīgīdzekļu, izmantošanu. Ceturtkārt, mācības rada lielāku informētību. Apmācības var palielināt tiesnešu un tiesu darbinieku kompetenci par šķēršļiem un problēmām, ar kurām saskaras personas ar dzirdes traucējumiem, piekļūstot tiesu sistēmai. Augstāka informētība var veicināt iekļaujošāku un piemērotāku vidi tiesās, kur aktīvi tiek ņemtas vērā personu ar dzirdes traucējumiem vajadzības.

Projekta izstrādē pilnā mērā tika īstenots sauklis "Neko par mums bez mums".

Infografikas zīmju valodā ir atrodamas šeit:



SANDRA GERENOVSKA: MAN RŪP, LAI MŪSU MĀJAS IR SAKOPTAS

Vairāk patīk dot, nevis saņemt. Tas raksturo "LNS Rehabilitācijas centra" valdes priekšsēdētāju Sandru Gerenovsku. Katrs, kurš viņu pazīst, zina, ka Sandra vienmēr uzklausa, palīdzēs un atbalstīs. Šoreiz tomēr bija laiks arī saņemt – LNS valde šogad pasniedza Sandrai balvu nominācijā "Gada cilvēks 2023". "Kopsolī" Sandra stāsta par iedvesmu, par spēju neizdegt un par "LNS Rehabilitācijas centru", kam 23. februārī apritēja 22 gadi.

Jūs saņēmāt LNS balvu "Gada cilvēks". Vai tas bija gaidīti?

Es nekad neko negaidu, jo esmu LNS biedre un darbiniece jau vairāk nekā 30 gadus. Kā biedram mans pienākums ir aktīvi atbalstīt LNS mērķu un uzdevumu realizēšanu.

Ko jūs sajūtāt, kad paziņoja uzvarētāju šajā nominācijā?

Sajutu patīkamu pārsteigumu par to, ka LNS vadība pamanīja un novērtēja manus darbus 2023. gadā. Prieks, ka mēs kopā spējam veiksmīgi sadarboties un kopīgi realizēt daudzus labus darbus. Vēl lielāks gandarījums bija, ka gandrīz viss iecerētais izdevās ar labiem rezultātiem.

Kā jūs domājat, kas ir jūsu nozīmīgākie sasniegumi?

Nezinu, kuri ir nozīmīgākie, nekad savus darbus nesalīdzinu. Pagājušajā gadā izdevās paveikt daudz darbu. Daugavpilī, Mihoelsa ielā 54, izdevās nosiltināt bēniņus un "LNS Rehabilitācijas centram" nomātajās telpās uzstādīt radiatoriem termogalvas, līdz ar to ziemā bija salīdzinoši zemāki rēķini.

Kuldīgā tika izremontēta zāle, klientiem nopirkti jauni krēsli. Rēzeknē LNS siltināšanas projekta ietvaros nepietika līdzekļu visiem darbiem. Ierosināju, ka rehabilitācijas centra nomātajās telpās varētu veikt elektroinstalācijas pārbūvi, uzstādīt jaunus radiatorus un radiatoriem

uzstādīt termogalvas, lai ziemā būtu mazāki rēķini. Rosināju arī izremontēt koplietošanas telpas, jo elektrības vadi bija ļoti veci un šīs telpas nebija remontētas no padomju laikiem – vairākus gadu desmitus.

Valmierā ilgu laiku bija problēma ar apkures sistēmu, tāpēc kopā ar LNS vadību vienojāmies un nomainījām apkures sistēmu no apkures ar akmeņoglēm uz gaisa-ūdens apkures sistēmu. Tagad Dacei Lācei vairs nevajag stiept smagās akmeņogles. Sakarā ar to, ka LNS dome nolēma pārdot kultūras centru "Rītausma", pašdarbniekiem tika lūgts pārvākties uz jaunajām telpām Elvīras ielā 19 k-2, Rīgā. Tāpēc tika sameklēti speciāli pakaramie, iegādāti plaukti un kastes, lai pašdarbniekiem būtu, kur salikt drēbes un citas mantas. Un vēl daudzi citi darbi... Man rūp, lai mūsu mājas būtu sakoptas un klientiem un darbiniekiem būtu patīkami uzturēties mūsu telpās.

Kas jums dzīvē palīdz neizdegt?

Pozitīvi cilvēki – un man tādu apkārt ir daudz. Palīdz arī turēšanās pēc iespējas tālāk no negatīvā. Reizēm vienkārši vajag parūpēties par sevi, piemēram, nopirkt sev puķes un priecāties par tām. Tagad, kad tuvojas pavasaris, priecājos par katru saules staru, par pavasara puķēm, par uzbriedušiem pumpuriem. Priecājos, ka man tuviem cilvēkiem klājas labi un veselība turas.

LNS prezidents Edgars Vorslovs balvu pasniegšanas ceremonijā teica, ka jūs vienmēr darāt vairāk, nekā jums lūgts. Kur gūstat iedvesmu ikdienas darbiem, palīdzībai citiem cilvēkiem?

Ja man ir iespējas un resursi izdarīt kaut ko labu, kādam palīdzēt vai atbalstīt LNS – es daru. Cilvēkiem un LNS būs labi, man pašai – gandarījums. Man lielāku gandarījumu dod nevis kāda balva, bet paveiktais darbs ar labu un ilglaicīgu rezultātu.

Saņemot balvu, sacījāt, ka jums vairāk patīk dot, nevis saņemt. Kāpēc?

Ja tu dod, tad tu zini, ka kādu iepriecināsi vai pārsteigsi. Ilgus gadus – gan strādājot par Rēzeknes biedrības vadītāju, gan par LNS viceprezidenti, gan par LNS prezidenti – man bija iespēja pasniegt balvas. Kad balvas saņemu pati, es vienmēr jūtos neērti, jo zinu, ka noteikti šo balvu ļoti cerēja saņemt kāds cits. Turklāt, kā jau teicu, man lielāku gandarījumu sagādā darba rezultāts, nevis kāda balva vai pateicība.

Kuri cilvēki jūs iedvesmo?

Mani iedvesmoja un iedvesmo daudzi cilvēki. Pirmkārt, milzīgs paldies manai ģimenei – mammai un viņas vīram – par atbalstu un iedvesmu.

Man apkārt ir daudz foršu kolēģu. Ilgus gadus mani iedvesmoja kolēģi Regīna Mizere un Arnolds Pavlins. No viņiem varēja daudz mācīties. Milzīgs paldies viņiem par atbalstu! Ļoti liels iedvesmas avots ikdienā ir mani kolēģi, īpaši vēlos pateikties Brigītai Lazdai, Sarmītei Biščuhai, Natālijai Beļakovai, Gaļinai Safonovai un daudziem citiem kolēģiem.

Mani iedvesmo arī vairāki klienti. Ir daži klienti, kuri gandrīz katru otro dienu atsūta kādu atklātnīti vai vienkārši kafijas krūzīti ar kādu labu novēlējumu. Tāpat ārpus darba sekoju dažiem satura veidotājiem, no kuriem gūstu iedvesmu. Piemēram, stiliste Gita Sildere, Iveta Simsone. Iedvesmo arī mani draugi.

Kas jums darbā patīk visvairāk?

Darbā visvairāk patīk tas, ka, neskatoties ne uz ko, mēs spējam atrast kopīgu valodu, izrunāt problēmas, kopīgi rast risinājumus un realizēt darbus, ar kuru rezultātiem varam lepoties.

Kādi ir izaicinājumi?

Reizēm noteiktu apstākļu vai situācijas ietekmē neizdodas realizēt labas ieceres. Piemēram, kad kāds kolēģis nav izpildījis savus solījumus. Līdz pēdējam brīdim ceri, ka solījums tiks izpildīts, bet tas nenotiek – rezultāta nav, un iecerētais vienkārši nav īstenojies. Reizēm mūsu darbs un tā rezultāts ir atkarīgs arī no kāda cita.

Cik pašlaik ir strādājošu tulku? Vai joprojām ir tulku trūkums?

Pašlaik strādā 32 tulki. Tulku trūkums būs vienmēr, jo tie ir vajadzīgi ne tikai nedzirdīgiem, bet arī dzirdīgiem cilvēkiem.

Kā aizritējis pagājušais gads "LNS Rehabilitācijas centram"?

Neskatoties ne uz ko, tas bija veiksmīgs – viss iecerētais ir izdevies.

Tika organizēti iekārtoti kvalifikācijas celšanas kursi darbiniekiem, organizētas regulāras apmācības tulkkiem.

23. februārī bija rehabilitācijas centra dzimšanas diena.

Kā to nosvinējāt?

Šogad nesvinējām, jo mums ir liels kolektīvs. Ja svinam, tad tas jā dara visiem kopā, ne tikai rīdniekiem, un tam ir vajadzīgi lieli līdzekļi. Labāk šos līdzekļus ieguldīsim kvalifikācijas celšanasursos. Svinēsim, kad būs jubileja pēc trīs gadiem.

Ko šogad vēl paredzēts īstenot rehabilitācijas centrā?

Plānots turpināt organizēt apmācības tulkkiem. Darbiniekiem iekārtoti kvalifikācijas celšanas kursi, supervīzijas. Sākot ar šo

mēnesi, organizēsim zīmju valodas kursus personām, kas vēlas apgūt latviešu zīmju valodas pamatus. Tāpat kā pagājušajā gadā, noteikti sadarbosimies ar vairākām organizācijām dažādu projektu realizācijā, sniedzot surdotulka pakalpojumus.

Ko novēlat "LNS Rehabilitācijas centram", tā klientiem un darbiniekiem?

Novēlu ticību saviem spēkiem, pārliecību, spēju sasniegt mērķus un īstenot savus svarīgākos sapņus. Ticība saviem spēkiem ir nepieciešama, lai turpinātu savus labos darbus. Novēlu mums pārliecību, jo pārliecība nozīmē rīcību – risināt problēmas vienu pēc otras, nevis nolaist rokas to priekšā. Katrs no mums var kļūdīties – atzīsim to un dosimies tālāk!*

Teksts: Agnese Vilcāne

Foto: Rīgas Raiņa vidusskolas arhīvs



DZEJAS KONKURSS ZĪMJU VALODĀ "VISAS LIETAS, KAS IR SKAISTAS"

2024. gada 21. martā Rīgas Raiņa vidusskolā norisinājās jau 22. dzejas konkurss zīmju valodā – "Visas lietas, kas ir skaistas". Šogad konkurss tika veltīts dzejnieces Māras Zālītes daiļradei. Priekšnesumi tika vērtēti ar divām atzīmēm – par atbilstošu zīmju valodas lietojumu un emocionālo sniegumu.

Konkursa vērtēšana notika divās kategorijās – "Melodeklamācija" un "Dzeja". Skatītājus, dalībniekus un žūrijas locekļus emociju vilņos aizveda tādi daiļdarbi kā "Vecais zābaciņš", "Ai, cik maigi uz sejas krīt sniegs", "Laimdotas dziesma", "Glābiet māsu" un citi. To dalībnieku, kuri dažādu apstākļu dēļ nevarēja ierasties uz pasākumu, dzejoļu priekšnesumus video formātā varēja vērot uz ekrāna, un arī par tiem tika sniegts žūrijas vērtējums.

Dalībnieku vērtēšanai tika uzaicināti radoši un aktīvi kultūras nozares entuziasti: LNS viceprezidente Brigita Lazda, režisore un nedzirdīgo drāmas speciāliste Marika Čerņavska,

ilggadēja melodeklamācijas un nedzirdīgo teātra mākslas aktiviste, "Rītausmas" jauniešu kolektīva dalībiece Dace Vingre, Rēzeknes novada kultūras un tūrisma pārvaldes vadītājas vietniece Monta Sleže-Zaļkalne, kā arī režisors un Siguldas koncertzāles "Baltais flīgelis" vadītājs Kristaps Kiršteins. Katrs žūrijas pārstāvis, dalībniekiem veltot motivējošus ceļavārdus, pasniedza savu simpātiju balvu.

Dzejas konkursā piedalījās četrpadsmit Rīgas Raiņa vidusskolas audzēkņi, viens Rīgas Ēbelmuižas pamatskolas pārstāvis un trīspadsmit Valmieras Gaujas krasta vidusskolas skolēni. Pārvarot satraukumu un varonīgi

kāpjot uz skatuves, kā piemērs visām paaudzēm bija jaunākā konkursa dalībiece – Rīgas Raiņa vidusskolas 6. klases skolniece Merita Liekmane – ar dzejas priekšnesumu "Puķe, neskaties uz mani" zīmju valodā.

KATEGORIJA "DZEJA"

Pirmo vietu ieguva Rīgas Raiņa vidusskolas 10.n klases skolniece Amanda Anete Intsone.

Amanda Anete Intsone: "Dzejas konkursā piedalos jau ceturto reizi. Kad ieguvu pirmo vietu, biju ļoti pārsteigta, neticēju. Iepriekšējās reizēs nebiju pirmā. Emocijas mani pārņēma, tas ir līdzīgi kā dāvana dzimšanas dienā. Šī man būs īpaša diena, kuru vienmēr atcerēšos!"

Dalītu otro vietu ieguva 11.n un 12.n klases skolnieki Romāns Bušmenkovs un Armands Zeimulis.

Romāns Bušmenkovs: "Projektu darba stundās kopā ar skolotāju pētījām Māras Zālītes dzejoļus, lai izvēlētos sev tīkamāko dzejas konkursam. Es izvēlējos dzejoļi "Tikai šodien un tikai mazliet". Uzejot uz skatuves, sāku savu priekšnesumu un diemžēl aizmirsu zīmes, apjuku, jutos slikti. Aizgāju nomierināties, saņēmu drosmi un uzstājos vēlreiz. Otrajā reizē jau jutos par sevi pārliecinātāks. Uzzinot par otrās vietas iegūšanu, jutos ļoti priecīgs. Gribētu piedalīties

arī nākamgad. Visiem iesaku būt pacietīgiem, drosmīgiem, apgūt dzeju zīmju valodā un parādīt savas emocijas, lai priekšnesums izdotos!"

Armands Zeimulis: "Pirms mēneša izvēlējamies priekšnesuma dzejoļus. Paldies skolotājiem, kuri man palīdzēja sagatavot priekšnesumu. Nesaprotamo vārdu nozīmi meklēju internetā. Tāpat mana audzinātāja Lelde Barone man pastāstīja, par ko ir šis dzejolis, – tad man bija skaidrs. Ņemot vērā, ka jau iepriekšējos gadus esmu piedalījies konkursā, šoreiz jutos droši un mierīgi. Esmu pārsteigts un ļoti priecīgs par iegūto otro vietu."

Dalīto trešo vietu ieguva 12.n un 11. klases skolnieki Emīls Oskars Balodis un Klāvs Damalts.

Emīls Oskars Balodis: "Es piedalījos konkursā ar dzejoli "Glābiet mūsu!". Paldies skolotājiem, kuri man iemācīja un izskaidroja dzejolim vajadzīgās emocijas, laboja manas kļūdas un iemācīja izpausties. Sākumā katru dienu ļoti centos un mēģināju atcerēties zīmes. Vēlāk to pārtraucu, bet, tuvojoties konkursam, atsāku dzejoļa apguvi. Centos, lai priekšnesums būtu dabisks. Sarežģītākais bija tas, ka priekšnesuma beigās man bija jānospēlē klavieres taustiņš. Ļoti satraucos par to, vai nospēlēšu precīzi laikā, nenokavēšu. Biju ļoti priecīgs un tajā pašā laikā arī apjucis, kad ieraudzīju zālē aplausus un sajūsmu par manu sniegumu. Par trešo vietu esmu sajūsmā!"

Klāvs Damalts: "Man bija liels prieks piedalīties dzejas konkursā. Liels paldies skolotājiem, kuri palīdzēja man iemācīties šo dzejoli. Arī dzejoļa vēstījums mani iedvesmoja. Esmu ļoti apmierināts un jutos pagodināts ar iegūto trešo vietu, ņemot vērā, ka zīmju valodas apguvē esmu tikai iesācējs. Paldies par man doto iespēju piedalīties konkursā zīmju valodā!"

KATEGORIJA "MELODEKLAMĀCIJA"

Pirmo vietu ieguva Rīgas Raiņa vidusskolas 10.n klases skolniece Melisa Slaidiņa, kura ieguva arī skatītāju simpātiju balvu.

Melisa Slaidiņa: "Sākumā, saprotot, ka ir jāiemācās brīvi zīmes, kustības un savu emociju izpausme, bija grūti. Priekšnesums dalījās divās daļās – pirmā bija maiga un līgana, bet otrā

bija asa, pārdzīvojumiem un smagām emocijām bagāta. Pamazām sāku visu apgūt, lai rezultāts būtu skaists. Es uztraucos, bet uzticējos sev, visam bija jābūt labi. Pēc vērtējumu saņemšanas jau zināju, ka iegūšu pirmo vietu. Tomēr apbalvošanas laikā, kad nosauca manu vārdu, jutu laimi un lepnumu par sevi. Priecājos, ka nebaidījies uzstāties publikas priekšā un uzticējos saviem spēkiem!"

Otro vietu ieguva Rīgas Raiņa vidusskolas 11. klases skolnieks Ričards Peders, bet trešo vietu – Valmieras Gaujas krasta vidusskolas apvienotais melodeklamācijas koris ar priekšnesumu "Uz priekšu, Kurzeme!"

Melodeklamācijas pulciņa skolotāja Līga Lāce: "Saņemot aicinājumu piedalīties konkursā, direktores vietniece Ina Kursīte mudināja uzstāties ar melodeklamācijas kori. Priecājos, ka dziedātāji šo ideju pieņēma, bija gatavi strādāt, lai dotos uz Rīgu. Kā skolēni paši teica, kopā uzstāties ir vieglāk, tad nav tik liels uztraukums. Laika mēģinājumiem nebija nemaz tik daudz – iekrita gan skolēnu brīvlaiks, gan "Erasmus+" projekta braucieni, kas paretināja mēģinājumus. Dziesmu "Uz priekšu, Kurzeme!" mācījāmies un apgūvām, cik labi vien spējām." Vidusskolēniem bija arī jāizvēlas un jāiemācās dzejolis. Bija vairāki iespējamie dalībnieki, kurus aicināju braukt uz Rīgu, bet daži saslima, daži atteicās, jo nav nemaz tik viegli vienam pašam stāties žūrijas priekšā un vēl ārpus savas skolas, neierastā vidē. Priecājos par Reini Hugo Brūveli, kurš norunāja dzejoli un saņēma Brigitas Lazdas simpātiju. Par trešo vietu melodeklamācijas kora dalībnieki ir priecīgi. Es priecājos, ka dažas meitenes turpat zālē uzreiz pēc rezultātu paziņošanas teica, ka nākamgad noteikti piedalīsies. Gaidām uzaicinājumu un tiekamies nākamgad!"

Par visa konkursa uzvarētāju un Grand Prix ieguvēju tika atzīts Rīgas Raiņa vidusskolas 11. klases skolnieks Ričards Peders, kurš pārsteidza un iepriecināja skatītājus ar diviem priekšnesumiem: dzejoli "Valoda" un melodeklamāciju "Vecais zābaciņš".

Ričards Peders: "Gatavošanās procesā es jutos ļoti nedroši, bija liels satraukums par savu priekšnesumu, jo konkursā piedalos tikai otro gadu. Taču man bija pietiekami daudz laika, lai sagatavotos un sajostos pārlicinoši par sevi uz skatuves žūrijas priekšā. Liels paldies jāsaka Aldim Adamsonam, kurš mani iedrošināja uzkāpt uz skatuves un palīdzēja sagatavot priekšnesumus. Kad uzzināju, ka ieguvu gan otro vietu ar melodeklamāciju, gan Grand Prix apbalvojumu, es biju ļoti pārsteigts, tas bija negaidīti. Sajūtas ir neaprakstāmas, vēl aizvien nespēju noticēt, ka esmu uzvarējis... Esmu ļoti lepns par sevi un savu sasniegto rezultātu. Nākamgad noteikti piedalīšos atkal!" •

Teksts: Egija Salaciete

PASĀKUMI MAIJĀ

10. un 11. maijā Valmierā norisināsies velo un kino festivāls "Kino pedālis", kurā kino un velo entuziastiem būs iespēja piedalīties kopīgā riteņbraucienā un skatīties filmas neierastās vietās. Sīkāka informācija:

17. un 18. maijā Rīgas cirkā notiks izrāde ģimenēm "Colorsphere", kurā piedalīsies mākslinieki no Somijas un Austrālijas. Izrāde ievēdīs krāsu pasaulē caur žonglēšanu, akrobātiku un citiem trikiem. Sīkāka informācija:

18. maijā Ziedoņdārzā notiks viduslaiku karnevāls "Maija Grāfa svētki 2024", kurā varēs vērot krāšņus tērpus, piedalīties atrakcijās un doties amatnieku tirdziņos. Sīkāka informācija:

18. maijā gaidāms ikgadējais pasākums "Muzeju nakts 2024", kura ietvaros muzejos būs bezmaksas ieeja. Sīkāka informācija:



“BURTO BINGO” – SPĒLĒ UN APĢŪSTI ZĪMJU VALODU!

Kā ātri un aizraujoši apgūt zīmju valodas pamatus? Latvijas Mākslas akadēmijas (LMA) absolventei Evijai Štelpai ir atbilde – “Burto bingo”! Tā ir spēle par un ap zīmju valodu. Zīmes, kuras ietvertas “Burto bingo”, ir ierakstītas video formātā – tās rāda Anita Kuļikovska. Ar spēles autori Eviju parunāja “Kopsolī”.

Kā tapa “Burto bingo”?

Tas bija mans bakalaura darbs. Absolvēju programmu “Produktu dizains” Latvijas Mākslas akadēmijā. Patiesībā ideja tapa, kad studēju 2. kursā. Ar nedzirdīgo pasauli mani iepazīstināja pasniedzēja Ilze Kundziņa, kuras vīra māsa ir nedzirdīga. Studējot 2. kursā, mums bija uzdevums izdomāt jebko, kas apmāca. Es sāku domāt, kas ir pirmais, ko mēs vispār mācāmies. Saprātu, ka tā ir savstarpējā komunikācija – izteikt savas domas, vēlmes... Tad es aizdomājos, kā ir, ja, piemēram, bērns vai vecāks ir nedzirdīgs. Kā šādā gadījumā izveidojas dialogs, kā to vispār var veidot? Tā piedzima šī ideja. Protams, tolaik tā tika realizēta tiktāl, cik semestra ietvaros tas vispār ir iespējams. Tad pienāca laiks domāt, par ko taisīt diplomdarbu, un es sapratu, ka vēlos attīstīt šo produktu. Protams, ar pamatīgāku izpēti.

Kāpēc spēle ir tieši par zīmju valodu?

Man pašai nav saiknes ar nedzirdīgo pasauli. Sākotnējā ideja bija mācīt tikai alfabētu, proti, daktillēšanu. Taču, intervējot vienu vārdzirdīgu puisi, kurš arī tobrīd studēja LMA, redzēju, ar kādu azartu viņš rāda zīmes. Tās ir tik

intuitīvas un rotaļīgas! Es sapratu, ka man vajag iet šo zīmju valodas ceļu.

Kāds ir spēles mērķis?

Šo produktu radīju tieši dzirdīgiem cilvēkiem, lai būtu iespēja izveidot dialogu ar nedzirdīgo. Veicot izpēti, secināju, ka bieži vien tuvinieki neprot komunicēt zīmju valodā, vai arī ģimenēs veidojas sava zīmju valoda. Zīmju valoda ir sarežģīta, tai ir pilnīgi cita gramatika. Tāpēc, protams, šī spēle neiemāca visu, bet vismaz rada izpratni par zīmju valodu.

Vēlos, lai tā ir pieejama pēc iespējas plašākai auditorijai. Ideja ir tāda, ka arī mājaslapā iespējams izdrukāt spēļu kartiņas – līdzīgi kā “Bingo”, var likt “podziņas” un tādā veidā spēlēt. Spēle ir izstrādāta, taču, lai to publicētu tīmeklī un izplatāmā formātā, nepieciešams finansējums. Mans mērķis nav veidot biznesu, izmantojot šo produktu. Tas nav stāsts par peļņu. Pašlaik man jau ir papildu idejas, kā to var uzlabot.

Kādi ir spēles noteikumi?

Līdzīgi kā spēlēs ar “muciņām”. Ir divas sadaļas: “Mācies” un “Spēlē”. “Mācies” sadaļā vairāk ir darbs vienam cilvēkam. Tajā var iziet cauri alfabēta sadaļai un četrām tēmām – daba, dzīvnieki,

ģimene un māja. Uzklīkškinot jūs redzat Anitu, kura rāda zīmes. Tādā veidā var mācīties. Savukārt nākamajā sadaļā – “Spēlē” – jau var spēlēt!

Optimālais dalībnieku skaits varētu būt trīs līdz četri cilvēki. Kopīgi var izvēlēties, kurš ir spēles vadītājs. Vadītājs rāda zīmi, un attiecīgi pārējie meklē uz kartiņas, kas tas ir.

Kādas ir atsauksmes no tiem, kuri jau spēlējuši uzspēlēt?

Pozitīvas! Bija atsauksmes tieši par zīmju valodu – ka tā ir ļoti interesanta. Un arī tas, ka spēles uzbūve ir ļoti intuitīva.

Intervēju “LNS Rehabilitācijas centra” valdes priekšsēdētāju Sandru Gerenovsku par to, kāda ir situācija Latvijā saistībā ar šo tēmu. Viņa ieteica man grāmatas, kuras arī izmantoju kā pamatu šai spēlei. Savukārt ar Anitu Kuļikovsku nonācām pie secinājuma, ka ļoti daudzas zīmes ir novecojušas. Kā jebkura valoda, zīmju valoda attīstās, bet finansējuma metodiskajiem materiāliem, kurus visu laiku vajadzētu atjaunot, pietrūkst. Tāpēc dažas zīmes “Burto bingo” spēlē vēl vajadzētu pārskatīt.

Man bija būtiski zināt, kādas sajūtas ir dzirdīgiem cilvēkiem. Pirmkārt, tas rada izpratni par šo tēmu un kaut kādā ziņā veicina dialogu starp dzirdīgajiem un nedzirdīgajiem. Mēs it kā dzīvojam divās paralēlās pasaulēs. Es teiktu, ka šis produkts dod priekšstatu par zīmju valodu un vairo empātiju un iekļaujošu vidi.



Projekts “Burto bingo” tapis studiju ietvaros un bijis pieejams LMA iekšējai lietošanai. Ceram, ka šī ideja iegūs atbalstu un kļūs pieejama katram, kurš vēlas apgūt latviešu zīmju valodu. •



NEDZIRDĪGA UZŅĒMĒJA VIESLEKCIJA RĪGĀ

16. martā Elvīras ielā 19, LNS jaunajā zālē, notika LNS Rīgas reģionālās biedrības un LNS Jauniešu centra organizētā vieslekcija "Kā nedzirdīgam uzsākt savu biznesu. Šķēršļi, problēmas un risinājumi", ko vadīja 31 gadu vecais itālis Lillo Petruči (īstais vārds oriģinālvalodā – Calogero Petrucci).

Uz vieslekciju bija sanākuši dažāda vecuma interesenti, kopumā apmēram 50 dalībnieki. Skatītāji, pat acis nepamirkšķinot, cītīgi sekoja Lillo stāstam par viņa piedzīvojumiem un pieredzi ceļā uz sava bāra "Kalopsia" atvēršanu. Vieslekciju no starptautiskajām zīmēm uz latviešu zīmju valodu un otrādi tulkoja Artis Ozols, Amanda Anete Intsone un Elfa Kesenfelde.

Lillo pastāstīja, ka doma dibināt savu kokteiļu bāru radusies pamazām. Tam esot vajadzīga pieredze un zināšanas. Kā to visu var iegūt? Lillo daudz un ilgi – divus gadus un trīs mēnešus – ceļojis pa pasauli. Ceļojot viņš iemācījies, kā pārvarēt barjeru komunikācijā, uzvarēt stereotipiskās bailes, uzlabojis sazināšanās prasmes, apguvis dažādu kultūru īpatnības un to, kā pacelt savu "es" augstāk. Ceļojot viņš arī piestrādājis un vērojot apguvis vajadzīgās zināšanas, ieguvis pieredzi. Lillo izdevies sakrāt naudu, lai piepildītu savu sapni – atvērt bāru. Viņa lielais mērķis bijis izskaust

dzirdīgo līdzjutību pret nedzirdīgajiem un lauzt ieaudzinātos stereotipus, ka nedzirdīgie neko nevar un ka viņiem piedien tikai apkopēja, sētnieka vai celtnieka darbs. Viņš arī cenšas veicināt to, lai dzirdīgie mācās zīmju valodu.

Pēc ceļojumiem, atgriežoties Itālijā, viņam paveicies ar iespēju iegādāties sapņu vietu savam bāram skaistas pilsētas centrā, turklāt par zemu cenu, jo pēc Covid-19 epidēmijas biznes daudziem klibojis, savukārt viņam tas pavēris iespēju.

Ar unikālo mākslas dizainu un īpašo auru bārs "Kalopsia" atrodas skaistā, itāļiski romantiskā piejūras pilsētā Peskāra, kur arī audzis un dzīvo pats Lillo. "Kalopsia" ir viens no aptuveni 50 pilsētas bāriem. "Kalopsia" izceļas ar to, ka to apmeklēt ļoti dažādi cilvēki – gan dzirdīgie, gan nedzirdīgie no dažādām valstīm, dažādu kultūru pārstāvji. Bāra apmeklētāji netiekot šķiroti.

Bāra interjeru un dizainu plānojis pats Lillo, bet plāna realizāciju

veikuši nedzirdīgie darbinieki. Tāda esot viņa biznesa ekosistēma un filozofija – sadarbības partneri ir nedzirdīgie. Tādējādi viņš atbalsta nedzirdīgos profesionālajā izaugsmē. Iespēja parādīt savu talantu ir gan remontstrādniekiem, gan māksliniekiem, gan mediju pārstāvjiem. Bāra tapšanas procesā Lillo cieši sadarbojies arī ar mūsu un brāli, kuri ir gan bārmeņi, gan pasākuma organizatori, gan kokteiļu recepšu ideju autori. Bāra pirmsākumos viņi trijātā no bāra ienākumiem nav atvēlējuši sev ne centa. Neesot arī ceļojuši un visu savu laiku un finanses veltījuši tikai bāra labiekārtošanai un popularitātes celšanai.

Bārā notikuši arī liela mēroga pasākumi, festivāli. Tā Lillo, popularizējot "Kalopsia", ir lauzis stereotipus. Vairs neesot jūtama līdzjutība. Dzirdīgie un blakus esošo bāru īpašnieki redz Lillo kā spēcīgu mākslinieku un nedzirdīgos – kā līdzvērtīgus. Nedzirdīgo pasaulē "Kalopsia" esot ieguvusi īpašu uzmanību ar nesen organizētu svētku pasākumu, uz kuru sabraukuši ļoti daudzi nedzirdīgie no visas pasaules. Beidzoties lekcijai, apmeklētājiem bija ļoti daudz jautājumu – gan nopietni, gan nenopietni. Piemēram, par zīmju valodas tulku un juristu pakalpojumu izmantošanu (Lillo tulka pakalpojumus izmantojot svarīgu jautājumu risināšanā un vienmēr pie juristiem), par prātīgajām un neprātīgajām pielūdzējām, par reketu (Lillo esot paveicies no tā izvairīties), par alkoholisko dzērienu receptēm (to esot ļoti daudz).

Pēc lekcijas Lillo apmeklēja LNS muzeju, kur muzeja darbiniece Līga Kotova novadīja ekskursiju. Pēc interesantā pasākuma apmeklētāji vēl pakavējās ar Lillo, sarunājoties neformālā atmosfērā. Cilvēki bija apmierināti ar lekciju un informāciju, ko ieguva. Lillo noslēgumā izteica milzīgu pateicību visiem interesentiem, organizatoriem un tulkiem. Pateicību pelnījis arī Lillo, jo lekcija bija motivējoša un izglītojoša!

Interesentiem ir iespēja aplūkot bāra dizainu un jaunumus sociālajos tīklos:





PASAULES NEDZIRDĪGO ČEMPIONĀTS TEKVONDO

Kirgizstānas galvaspilsētā Biškekā no 25. līdz 30. aprīlim notika Pasaules Nedzirdīgo čempionāts tekvondo. Uz sacensībām devās nedzirdīgā sportiste Margarita Parhomenko, treneris Vitālijs Lepins-Žagars un komandas pārstāve Māra Kursīte no Latvijas Nedzirdīgo sporta federācijas (LNSF). Čempionātā piedalījās 12 valstis, lielākoties no Āzijas, bet no Eiropas – Horvātija, Grieķija un Latvija. Margarita Parhomenko ieguva godalgoto trešo vietu svara kategorijā līdz 62 kilogramiem. "Kopsolī" reportiere devās uz lidostu, lai sagaidītu, apsveiktu un iztaujātu bronzas medaļnieci, viņas treneri un LNSF pārstāvi.

No kreisās: Vitālijs Lepins-Žagars, Margarita Parhomenko un Māra Kursīte.

INTERVIJA AR MARGARITU PARHOMENKO

Jūs esat daudzpusīga sportiste – šahiste, tekvondo meistare... Kā jums izdevies spodrināt savu talantu vienlaikus vairākos sporta veidos?

Ar tekvondo un šahu nodarbojos kopš bērnības – ar šahu no 1. klases, ar tekvondo – no 4. klases. Lai sasniegtu labus rezultātus, bija daudz jātrenējas un jāpiedalās sacensībās. Skolas laikā trenējos sešas reizes nedēļā – trīs dienas šaha treniņi un trīs dienas tekvondo treniņi. Protams, bija grūti, nebija brīvā laika, bet abi sporta veidi man ļoti patika. Reizēm, ja man bija slinkums, vecāki parūpējās, lai es apmeklētu nodarbības. Tagad varu droši viņiem pateikties. Abi sporta veidi lieliski papildina viens otru – tekvondo nodrošina fizisku slodzi, bet šahs prasa ilgstošu sēdēšanu pie galda. Arī mana māsa (Anastasija Parhomenko, kura nesen ieguva zelta medaļu šaha turnīrā ziemas nedzirdīgo olimpiskajās spēlēs Erzurumā, Turcijā

– red. piez.) vienlaikus apmeklē gan šaha, gan paukošanas nodarbības. Piedalījos daudzās sacensībās gan Latvijā, gan ārzemēs, arī Eiropas čempionātā, kurā zaudēju pirmo cīņu. Tajā laikā nomainīju vairākus trenerus. Esmu ļoti pateicīga treneriem par viņu ieguldījumu, mani apmācot. Kad 2020. gadā sāku datorikas studijas Latvijas Universitātē, pametu tekvondo. Pagājušajā gadā pēc studiju



Dienvietkorejas sportiste cīnās ar Latvijas sportisti Margaritu (no labās).

absolvēšanas sāku strādāt. Atsāku tekvondo nodarbības pie jaunā trenera Vitālija Lepina-Žagara Mārupē, jo sapratu, ka bez sporta jūtos slikti.

Kā jums izdevās nokļūt LNSF sastāvā?

Par LNSF uzzināju, pateicoties Lauras Gailles panākumiem tekvondo starp nedzirdīgajiem. Neticēju, ka es arī varēšu piedalīties, jo nepārzinu zīmju valodu. Tomēr sazinājos ar LNSF prezidentu Ivetu Krazi, kura mani iedrošināja mēģināt piedalīties sacensībās ar nedzirdīgajiem. 2021. gadā Eiropas čempionātā šahā Amsterdamā ieguvu otro vietu. Pēc tam aicināju piedalīties arī savu māsu Anastasiju, un mēs izcīnījām otro vietu Pasaules Nedzirdīgo komandu šaha čempionātā. Liels paldies Ivetai Krazei! Ja nebūtu viņas pārliecības un organizatoriskais darbs, nekas nebūtu noticis.

Kā jums veicas ar komunikāciju ar nedzirdīgajiem sportistiem gan Latvijā, gan ārzemēs?

Man iepriekš nebija pieredzes un zināšanu zīmju valodā. Saziņa notika ar tulka palīdzību un rakstīšanu. Pirmajās sacensībās Amsterdamā, kur biju kopā ar Ivetu Krazi un Guntu Vazdiķi, Iveta visu tulkoja. Saziņas ar ārzemju sportistiem praktiski nebija, jo bija grūti saprast tulkojumu. Pagājušajā gadā pabeidzu zīmju valodas kursus pie Brigitas Lazdas, kas nopietni uzlaboja manas zīmju valodas prasmes. Šogad šaha sacensībās ar Guntu Vazdiķi jau intensīvi komunicējam, tāpat ar Māru Kursīti tekvondo čempionātā. Māra Kursīte man un trenerim nedaudz iemācīja starptautiskās zīmes, tāpēc man izdevās nedaudz labāk sazināties

arī ar ārzemju sportistiem, lai gan ir grūti. Es vēlos uzlabot savas latviešu zīmju valodas zināšanas.

Kādas izvērtās jūsu cīņas nupat notikušajā čempionātā?

Man bija divas cīņas. Pirmā cīņa bija pret konkurenti no Uzbekistānas. Pirms cīņas bija liels uztraukums – nezināju, ko gaidīt, jo ilgu laiku nebiju piedalījies sacensībās. Taču pirmajā raundā uzvarēju viegli. Otrajā raundā bija grūtāk, tomēr izdevās uzvarēt. Savukārt otra pretiniece – no Korejas – bija daudz pieredzējušāka par mani. Lai gan ļoti neuztraucos, neizdevās viņu uzvarēt.

Kādas bija sajūtas, saņemot bronzas medaļu?

Protams, jutos labi. Šis bija manas pirmās lielās sacensības pēc pārtraukuma. Nezināju, ko gaidīt, un man bija šaubas, vai izdosies uzvarēt kaut vienā cīņā. Noteikti esmu apmierināta ar trešo vietu.

Kādi ir jūsu nākotnes plāni?

Gribu nākamgad piedalīties olimpiskajās spēlēs Tokijā un cīnīties par medaļu.

TEKVONDO TRENERA VITĀLIJA LEPINA-ŽAGARA KOMENTĀRS

Margarita atnāca uz pirmo treniņu Mārupes novada Sporta skolā un tā pamazām sāka trenēties. Margarita sevi parādīja kā sportisti ar nopietnu pieeju, kas nepadodas grūtībās, un raksturs jau veido pusi no uzvaras. Pēc dalības treniņnometnē Lietuvā un Latvijas čempionātā bija skaidrs, ka Margarita var cīnīties augsta līmeņa sacensībās pat pēc četru gadu ilgās pauzes.

Tolaik pie manis trenējās nedzirdīgs ukraiņis, gatavojoties Pasaules čempionātam tekvondo. Redzot Margaritas cīņassparu, piedāvāju arī viņai tajā piedalīties. Bija ļoti patīkams pārsteigums, ka uzvarējām svarīgu, smagu cīņu un tikām pusfinālā. Abi raundi bija ļoti līdzīgi un smagi, Margarita spēja pārņemt iniciatīvu, atspēlēt svarīgus punktus. Bija arī veiksmes elements – spēcīgi sportisti no Krievijas un Irānas nepiedalījās. Pēc sacensībām sapratām, kam jābūt, lai tiktu pie medaļām.

Mēs jau tagad nopietni gatavojamies un domājam par nākamajiem startiem – Eiropas čempionātam, kas notiks

šoruden, un vasaras nedzirdīgo olimpiādei, kas notiks nākamgad Japānā, Tokijā.

LNSF PĀRSTĀVES MĀRAS KURSĪTES KOMENTĀRS

LNSF valdē esmu jau trīs gadus. Mans atbildības lauks ir orientēšanās sports un šaušana. Tekvondo nebija manā pārziņā. LNSF ārkārtas valdes sēdē pieteicos pārstāvēt LNSF tekvondo čempionātā, kad no trenera puses tika atrasti finansiālie līdzekļi sacensībām. Daļa līdzekļu, protams, nāca arī no LNSF. Sacensību laikā mēs satuvinājāmies. Vitālijs ir cilvēks ar atvērtu sirdi, ieinteresēts zīmju valodas un starptautisko zīmju apguvē. Mēs kā komanda ļoti labi sapratāmies. Zīmju valoda un žestu pielietošana ir ļoti svarīgs pamats, veidojot komunikācijas saikni starp treneri un sportistu. Abi apņēmušies arī treniņu laikā pielietot zīmju valodu, lai neaizmirstas. Viņos ir vēlme ar cīņassparu tiekties pēc saviem mērķiem, nepadoties pie pirmajām grūtībām! Ja sapņo sasniegt savu augstāko virsotni, vienmēr būs jāstrādā smagi, un tad tiks atalgots ar labiem rezultātiem.♦

Teksts: Elfa Kesenfelde

Foto: Ievas Solovjovas personiskais arhīvs



No 10. līdz 18. martam Polijas pilsētā Niedzicā notika projekta "Erasmus+" nometne "Green Way Is My Way" ("Zaļais ceļš ir mans ceļš"), kurā Polijas, Turcijas un Latvijas jauniešiem bija iespēja izzināt ekoloģisko stāvokli savās valstīs un veidot video kampaņu ar ieteikumiem par zaļāku vidi. Latvijas grupas sastāvā bija septiņi nedzirdīgie dalībnieki – grupas līderi Huberts Bērziņš un Marta Ozola, dalībnieki

Roberts Immurs, Anna Linda Koreņika, Trīne Vankina, Madara Gabrāne un Reinis Hugo Brūvelis. Pārējie pieci dalībnieki bija dzirdīgie no Jūrmalas Jaunatnes iniciatīvu centra: Jeļizaveta Savčenko, Estere Žukauska, Jekaterina Aņičkina, Dita Vītola un Markuss Nesterovskis. Ar jauniešiem kopā devās arī zīmju valodas tulce Ieva Solovjova. "Kopsolī" sazinājās ar nometnes dalībniekiem – gan

nedzirdīgajiem, gan dzirdīgajiem –, lai uzzinātu viņu iespaidus par nometnē piedzīvoto.

Nedzirdīgie jaunieši Trīne, Anna, Reinis un Roberts nometnē piedalījās dažādu iemeslu dēļ – pieteicās vai nu draugu, vai sociālo tīklu publikāciju ietekmē, vai arī vēlējās iegūt jaunu pieredzi un iepazīt citu valstu kultūras. Arī mērķi bija dažādi – sākot ar starptautisku kontaktu un sadarbības veidošanas, beidzot ar dabas aizsardzības jautājumu risināšanu.

Uz jautājumu, kā jaunieši vērtē komunikāciju ar dzirdīgajiem projekta dalībniekiem, visi sniedz pozitīvas atsauksmes. Reinis uzskata, ka komunikācija kopumā noritēja bez problēmām, viņš varējās saprasties ar atdevi un entuziasmu. Bijusi arī iespēja iemācīties jaunus vārdus angļu valodā bez telefona izmantošanas. Tāpat mūsu nedzirdīgie jaunieši dzirdīgajiem iemācījuši latviešu valodas zīmes, kas pielietotas nometnes laikā.

Dalībnieki uzskata, ka nometne viņiem

SVEICAM MAIJA JUBILĀRUS!



Katrs no jums nes savu unikālo gaismu un pozitīvo enerģiju, kas padara šo pasauli daudz krāsaināku. Jūsu dzīve ir kā skaists, ziedošs dārzs, kurā plaukst krāsainas puķes un koku zari mirdz saules gaismā. Jūsu pieredze, gudrība un sasniegumi ir bagātība, no kuras mēs visi varam mācīties. Daudz laimes!

RĪGAS BIEDRĪBĀ

- 01.05. IVARS TENIS
- 02.05. INTA SMONA
- 04.05. ANITA ATRASZKO
- 05.05. LEONTĪNE SKAČKOVA
- 07.05. INESE IMMURE
- 08.05. ANDIS BAUMANIS
- 10.05. ALMA KRISTOFOROVA
- 10.05. INETA PAUPA-LĪ
- 11.05. VIKTORS BĒRZIŅŠ
- 14.05. SANDRA ĀRE
- 17.05. GATIS KĻAVIŅŠ
- 19.05. RITA SŪCE
- 27.05. ARTŪRS KUZMINS
- 28.05. KRISTĪNE IVANOVA
- 29.05. MAIGA ELBROTE
- 30.05. GENOVEFA ŅEVJADOMSKA

KURZEMES BIEDRĪBĀ

- 02.05. TEIKSMA OSE
- 15.05. NIKOLAJS ŅEZNAMOVŠ
- 15.05. LIUBOV ZVEREVA
- 31.05. MAIJA VILCIŅA

KULDĪGAS BIEDRĪBĀ

- 08.05. INGUS BĒRZIŅŠ

SMILTENES BIEDRĪBĀ

- 03.05. AIJA BARŅECKA
- 06.05. IVARS VANKINS
- 29.05. VALĒRIJS OZOLS

DAUGAVPILS BIEDRĪBĀ

- 02.05. LUDMILA KOVAĻEVSKA
- 14.05. IRĒNA TARVIDA

RĒZEKNES BIEDRĪBĀ

- 28.05. ILONA FOMINA

dāvāja pozitīvu pieredzi. Trīne novērtē iespēju apgūt veidus, kā saudzēt dabu, un īpaši izceļ turku draudzīgumu. Anna uzsver nometnes tēmas aktualitāti un to, ko viņa apgūvusi par dabas aizsardzību pret piesārņojumu. Reini aizrāva kurdu deju skaistums un ritms, bet Roberts novērtē veiktās aktivitātes, viņš īpaši izceļ kurdu deju iedvesmojošo raksturu. Dalībnieki dalījās arī ar saviem plāniem pēc nometnes. Trīne nopietni gatavojas jātnieku sacensībām. Anna vēlas arī turpmāk piedalīties nometnēs kā mediju darbiniece. Savukārt Roberts apņēmies izmantot nometnē iegūtās zināšanas, lai veiktu dabas aizsardzības pasākumus savā skolā.

Pirms nometnes dzirdīgajām nometnes dalībniecēm Jeļizavetei, Esterei un Dītai bijušas līdzīgas sajūtas – bijis satraukums, kas vijies ar bailēm un prieku. Raksturojot savu komunikāciju ar nedzirdīgo kopienas jauniešiem bez tulka klātbūtnes, meitenes pastāstīja, ka saziņa notikusi dažādi – gan ar rakstīšanu, gan vienkāršiem vārdiem (dažiem dalībniekiem bija dzirdes aparāti), gan ar "Google" tulkojuma palīdzību. Dzirdīgie jaunieši uzsvēra pozitīvo pieredzi, ko guva projekta laikā. Jeļizaveta norāda, ka projekts viņai atklājis, ka visi ir vienlīdzīgi un nedzirdība nav šķērslis draudzībai. Estere novērtē jaunās zināšanas par

nedzirdīgajiem un citu valstu kultūrām, bet Dīta atzīst, ka projekts mainījis viņas skatu uz dzīvi un komunikāciju, atklājot līdzības ar nedzirdīgajiem jauniešiem.

Pēc nometnes Estere vēlas vairāk iesaistīties LNS Jauniešu centra aktivitātēs un kā Jūrmalas Jauniešu domes priekšsēdētāja veidot iekļaujošāku vidi ikvienam. Dīta ir gatava piedalīties brīvprātīgajā darbā un ikdienā palīdzēt nedzirdīgajiem, ja vien būs iespēja.

Grupās līdere Marta Ozola dalās savā pieredzē

Nometnes mērķis bija dabas aizsardzība, novēršot piesārņojumu, šķirojot atkritumus un mazinot koku ciršanu. Šī bija pirmā pieredze kā līderei, un man patika! Piedalījos nometnē, jo patīk iegūt jaunu pieredzi. Vēl viens no iemesliem – Niedzica atrodas pie kalniem. Integrēties kolektīvā nesagādāja grūtības, neizjutām diskomfortu – izmantojām telefonu, žestus, kā arī kopā ar mums bija zīmju valodas tulks. Lieliskais ieguvums bija citu valstu kultūru izziņāšana. Ļoti patika pārgājieni brīvā dabā – starp kalniem vijās dubļaina, akmeņaina taka, pa kuru neatlaidīgi bridām līdz kalna virsotnei, no kura pavērās brīnišķīgs skats. Spilgtu iespaidu atstāja arī kurdu tautas dejas, kuras caurstrāvo siltuma un ģimeniskuma mijiedarbība. •

LĪDZJŪTĪBAS

*Ņem mūsu mīlestību, lai Tev nesalst,
Ņem siltus vārdus aukstā ceļā līdz...*
(O. Vācietis)

Arnis Jurševskis
(29.03.1955.–09.04.2024.)

Edgars Pilskungs
(02.01.1986.–16.04.2024.)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību tuviniekiem.

Kuldīgas RB

*Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek
Un atmiņas kā krāšņs zieds.*
(J. Silazars)

Regīna Cīrule
(21.12.1929.–10.01.2024.)

Agita Turovska
(09.11.1978.–01.04.2024.)

Izsakām dziļu līdzjūtību tuviniekiem un draugiem.

Rīgas RB

EDGARS VORSLOVS

Teksts: Līga Kotova



Edgars Vorslovs 2013. gadā ieguva titulu "LNS Gada cilvēks 2013", bet kopš 2021. gada viņš ir LNS Goda biedrs. Savas darba gaitas Edgars uzsāka Latvijas Nedzirdīgo savienībā, kur arī šobrīd sniedz savu ieguldījumu nedzirdīgo kopienas labā.

Edgars Vorslovs dzimis 1966. gada 9. aprīlī dzirdīgo ģimenē un audzis Latgales laukos Krāslavas novadā, netālu no Sauleskalna. Līdz otrajai klasei viņš mācījās Sauleskalna astoņgadīgajā skolā, bet tad saslima un zaudēja dzirdi. Pēc slimības Edgars mācības uzsāka Valmieras vārdzirdīgo bērnu internātskolā (tagad Valmieras Gauja krasta vidusskola – attīstības centrs), kur pārgāja uz piekto klasi, kuru pabeidza 1983. gadā. Pēc skolas beigšanas, meklējot darbu bez konkrētas profesijas, viņš pārcēlās uz Rīgu un sāka strādāt Latvijas Nedzirdīgo savienības Rīgas mācību un ražošanas uzņēmumā. Paralēli darbam viņš mācījās Rīgas Raiņa 8. vakara (maiņu) vidusskolā. Skolā viņam neklājās viegli, jo dzirdes zuduma dēļ nevarēja dzirdēt skolotāju, tāpēc mācījās, lasot no lūpām.

2007. gadā Edgars iestājās Vadības un sociālā darba augstskolā "Attīstība", kuru absolvēja 2012. gadā, saņemot profesionālo bakalaura grādu sociālajā darbā un sociālā darbinieka kvalifikāciju. Mācībās bija pieejams zīmju valodas tulks. Atceroties studiju gadus, Edgars izceļ pārsteigumu, ka, lai gan visi pārējie kursa biedri bija dzirdīgi, tieši viņš tika izvēlēts par kursa vecāko. Pirms tam, 2005.

gadā, viņš bija sācis tālmācības studijas Biznesa augstskolā "Turība", taču nācās tās pārtraukt, jo apvienot darbu ar mācībām divās augstskolās vienlaicīgi nebija iespējams. Tādēļ viņš izvēlējās koncentrēties tikai uz sociālā darba studijām. Edgars daudz ko apguvis pašmācības ceļā, lasot un apmeklējot dažādus kursus. Tāds ir viņa raksturs – nekad neapstāties, iegūt jaunas zināšanas un prasmes. Edgars vadās pēc devīzes: mūžu dzīvo, mūžu mācies.

1982. gadā, kad Edgars vēl mācījās skolā, viņu uzņēma par LNS biedru Valmieras RB. Šobrīd viņš ir LNS Rīgas RB biedrs. 1983. gadā Edgars sāka strādāt Rīgas mācību un ražošanas uzņēmumā kā remontstrādnieks. Pēc Latvijas neatkarības atgūšanas, 1993. gadā, LNS toreizējā viceprezidente Maruta Piterniece aicināja Edgaru strādāt LNS valdes birojā. Viņš ātri virzījās pa karjeras kāpnēm, ieguldot visus savus spēkus LNS attīstībā. Edgars kļuva par likumu pārzinātāju, kas bija svarīgi viņa darbā. Viņš arī piedalījās LNS statūtu sagatavošanā, bijis atbildīgs par izglītības jautājumiem, statistikas apkopošanu u.c. Edgars strādājis LNS Rīgas RB kā valdes loceklis, avīzes "Kopsoli" redakcijas kolēģijā, LNS statūtu komisijā, LNS domē.

Strādājot LNS valdē, Edgars sāka izmantot tehnoloģijas, kas atviegloja saziņu, piemēram, datoru, teksta tālruni, peidžeri un mobilo tālruni. Agrāk LNS Jaunatnes komisijā Edgars bija atbildīgais par jautājumiem, kas saistīti ar jauniešiem. 1995. gadā kopā ar vēl trīs jauniešiem no Latvijas viņam bija iespēja piedalīties nedzirdīgo jauniešu nometnē Austrijā, ko rīkoja Pasaules Nedzirdīgo federācija (WFD) un kas bija pirmā šāda veida nometne federācijas vēsturē.

Strādājot LNS un Latvijas Nedzirdīgo sporta federācijas (LNSF) valdēs, Edgars bieži iesniedza avīzei "Kopsoli" informatīvus rakstus par nedzirdīgajiem un vārdzirdīgajiem. Viņš regulāri tikās ar nedzirdīgo sabiedrību un bija labi informēts par viņu problēmām. "Kopsoli" redaktore Ilze Kopmane rosināja Edgaram kā korespondentam rakstīt izsmeļošus materiālus par nedzirdīgo dzīvi un vajadzībām. Tomēr laika trūkuma dēļ Edgars nespēja pilnībā nodoties rakstu sagatavošanai, kas neļāva izveidot ciešu sadarbību ar redakciju.

Mācību gados Valmierā Edgars bija labs distanču slēpotājs, šahists un basketbolists. Pēc skolas beigšanas vairāk trenējās basketbolā, ir spēlējis Latvijas izlasē nedzirdīgo sporta sacensībās. Tagad gan vairāk nodarbojas ar boulingu.

Edgaram Vorslovam ir daudzu gadu pieredze vadošos amatos. Viņš bijis "LNS Komunikācijas centra" direktors (2001–2009), LNS Rīgas RB priekšsēdētājs (2003–2005), LNS viceprezidents (2005–2009), Valsts deleģēto sociālo pakalpojumu nodaļas vadītājs (2010–2013 un 2018–2021), LNS prezidents (2013–2017). Par LNS prezidentu atkārtoti ievēlēts 2021. gadā. Viņš vairākkārt ir piedalījies Pasaules Nedzirdīgo federācijas (WFD) kongresos un Eiropas Nedzirdīgo savienības (EUD) ģenerālajās asamblejās, kā arī citos starptautiskos pasākumos. Edgara pieredze ļāvusi sekmīgi organizēt starptautiskus pasākumus Latvijā.

Ārpus darba LNS Edgars kā Latvijas Zaļās partijas pārstāvis 2013. gadā piedalījās Rīgas domes vēlēšanās. Vēlāk, 2018. gadā, viņš Zaļo un Zemnieku savienības sastāvā piedalījās 13. Saeimas vēlēšanās, bija deputāta kandidāts arī Eiroparlamenta vēlēšanās 2019. gadā un Rīgas domes vēlēšanās 2020. gadā.

INTERVIJA AR LNS PREZIDENTU UN LNS GODA BIEDRU EDGARU VORSLOVU

LNS sistēmā strādājat jau ļoti sen. Kā jūs raksturotu savu darba dienu tagad, salīdzinot ar to, kāda tā bija jūsu pirmās prezidentūras laikā?

Vadot tik lielu organizāciju, kāda ir LNS, darba diena nav standarta astoņu stundu garumā. Tas ir nenormēts darba laiks, kad galva nepārtraukti strādā – par veicamajiem darbiem sāku domāt jau brokastu laikā. Salīdzinot ar pirmo prezidentūru, līdz ar gadiem man nākusi klāt pieredze un zināšanas. Tas palīdz ātrāk atrast risinājumus dažādās situācijās. Sabiedrībā situācija gadu gaitā mainās, un katrā risinājums var atšķirties.

Ko jūs šo visu gadu laikā izceltu kā savu lielāko sasniegumu? Kas sagādājis lielāko gandarījuma sajūtu?

Visi problēmsituāciju risinājumi manā skatījumā ir sasniegumi. Katram no sava skatpunkta kādas problēmas atrisinājums ir būtiskākais. Manā skatījumā jebkurš veiksmīgs risinājums ir sasniegums un rada gandarījumu pēc paveiktā darba. Mans sasniegums? Nu nē, tas ir visas LNS komandas darbs, katrs pieliek savu roku, lai kaut ko sasniegtu. Man vislielākais gandarījums ir par to, ka mainās sabiedrības attieksme – pozitīvā virzienā – pret nedzirdīgajiem un zīmju valodu. Pats galvenais, ka LNS viedokli ieklausās un to respektē gan valsts, gan pašvaldību institūcijas.

Kas jūs motivē darbam LNS labā?

Man jau laikiem no skolas gadiem ir asinīs būt līderim, kas iestājas pret netaisnību un meklē dažādus risinājumus, lai būtu labāki dzīves apstākļi gan pašam, gan citiem. Strādājot LNS, katra diena atnes kaut ko jaunu – gan problēmas, gan veiksmīgus atrisinājumus. Man patīk darbs, kurā jāstrādā ar galvu. LNS ir manas otrās mājas, un es vēlos šajās mājās ļoti justies, tāpēc uzskatu par savu pienākumu par to rūpēties.

Kāda ir jūsu dzīve ārpus LNS? Vai jums ir kāds hobijs?

Brīvajā laikā cenšos atslēgties no domām par darbu. Tā kā ikdienā atrodos sabiedrībā, brīvajā laikā patīk pabūt vienatnē. Atkarībā no situācijas vai nu ar makšķeri rokās pie ūdeņiem, vai rušīnieties dārzā. Esmu zinātkārs, tāpēc arī daudz lasu.

INTERVIJA AR LNS VICEPREZIDENTIEM BRIGITU LAZDU UN IVARU KALNIŅU

Kā jūs raksturotu Edgara personību un darba stilu?

BRIGITA: Es Edgaru pazīstu jau no Jāņa sētas laikiem, kad LNS vadība, "Kopsoli" un LNS Rīgas reģionālā biedrība darbojās Vecrīgas sirdī. Tajā laikā ar viņu kontakta praktiski nebija, jo mana darba vieta bija 1. stāvā, bet Edgars strādāja 3. stāvā. Mūsu ceļi krustojās tikai tad, kad visi pārcēlāmieš uz Elvīras ielu. Kad strādāju "Kopsoli", jau tad pamanīju Edgaru. Viņš bija mūsu avīzes vērīgākais lasītājs – ja kaut kas nebija pareizi nopublicēts, vienmēr norādīja uz kļūdām. Novēroju, ka Edgars arī LNS domes sēdēs aktīvi piedalās debatēs un vienmēr par visiem jautājumiem pauž savu viedokli. Vistuvāk es viņu iepazīnu, kad sāku strādāt par zīmju valodas tulku "LNS Komunikācijas centrā" un Edgars bija mans tiešais priekšnieks. Viņš bija un joprojām ir stingrs, ar savu viedokli, prasīgs, kompetents juridiskās lietās, bet ar labu sirdi, ātri piedod kļūdas un ilgi netur dusmas. Ja rodas problēmas, var pamanīt, ka Edgars tām pieiet nopietni, daudz domā, analizē, prasa padomu kolēģiem, kā atrisināt situāciju. Bet, protams, kā jebkurā darbā, ir arī kuriozas situācijas, par kurām var arī pasmaidīt, un Edgaram arī šī rakstura īpašība noteikti piemīt.

IVARS: Edgaru ļoti pazīstu kopš laika, kad viņš vadīja "LNS Komunikācijas centru". Man brīžiem ir interesanti vērot viņa darba tempu un stilu. Jā, viņš allaž ir ārkārtīgi nopietns attiecībā uz visiem darbiem. Man bijusi vēlme viņu izjokot vai vienkārši izraut no darba slīdēd, bet nekad nav izdevies. LNS darbā gadiem bija daudz problēmu, bet viņam izdevās veiksmīgi rast risinājumus. Viņš prot tās atrisināt bez īpaša satraukuma. Par darbu viņš domā nepārtraukti. Nereti cilvēki pārmet, ka viņš nedod pretī sveicienu, bet viņš vienkārši neredz un ir iegrimis nemitīgās domās par darbu. Edgara galvenā prioritāte ir prestižs LNS tēls, un to viņš arī ir panācis. Viņš prot vest sarunas ar pašvaldību un valsts amatpersonām, kā jau politiķis. Izpratne par dažādiem likumiem un noteikumiem ir viņa stiprā puse, bez tiem darbos nekādi nevar iztikt. Cilvēku emociju izvirzumi Edgaru neinteresē. Tas nenozīmē, ka viņš ir bezjūtīgs, bet gan to, ka viņš darbā cenšas būt principāls un punktuāls. Ja kāds vēlas iegūt Edgara labvēlību, tad labāk neiet pie viņa ar liekām emocijām, bet gan ar konkrētiem argumentiem un loģiskiem priekšlikumiem, jo viņš necieš haosu darbā. Ja darbinieki savus darbus izdara puslīdz vai neizdara, viņš vienmēr izdara viņu vietā.

Kā ir pagājis šis laiks LNS vadības komandā ar Edgaru priekšgalā?

BRIGITA: Laiks paskrējis ļoti ātri, jau nākamgad notiks kongress, kurā vēlēsim jaunu vadību. Šis darba periods kopā ar LNS prezidentu Edgaru Vorslovu ir bijis ļoti piepildīts un interesants. Šajā laikā mēs abi esam tikušies ar vairākām valsts augstākajām amatpersonām: ar Latvijas Valsts prezidentiem Egilu Levitu un Edgaru Rinkēviču, tagadējo Ministru prezidenti Eviku Siliņu (toreiz viņa vēl bija Labklājības ministre), Saeimas deputātiem. Vienmēr šādās reizēs ir bijis lepnums par mūsu LNS prezidentu – par viņa nostāju, spēju prezentēt LNS un likt saklausīt nedzirdīgo cilvēku sāpes, vajadzības un vēlmes. Ar LNS prezidentu bieži konsultējas arī valsts iestāžu darbinieki, NVO pārstāvji, lūdzot padomus tieši jautājumos par cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem, un viņš labprāt viņus konsultē.

Ikdienas darbā, protams, gadās visādi. Ir dienas, kad viss izdodas ļoti veiksmīgi un prezidents ir apmierināts ar rezultātu, dzirdam uzslavas. Taču ir reizes, kad kaut kas nav izdarīts līdz galam vai piemirsts, – tad var sagaidīt arī kādu aizrādījumu. Šajās reizēs mēs prezidentu varam redzēt arī dusmīgu. Edgaru var raksturot kā cilvēku, kas daudz strādā, ar lielu atbildības sajūtu, prasīgu pret sevi un citiem, kam patīk precizitāte un kas ir ļoti zinošs likumdošanas jomā.

IVARS: Komandā ar Edgaru esmu strādājis jau agrāk – viņa pirmās prezidentūras laikā. Viņš prot vadīt un uzturēt komandu, tas ir ļoti svarīgi. Katram ir savs viedoklis, bet viņš spēj pārliecināt citus, lai tiktu pieņemti objektīvi un loģiski lēmumi. Jāpiezīmē, ka LNS vadībā ir diezgan daudz aunu pēc horoskopa, sadursmes reizēm notiek, bet beigās veiksmīgs kompromiss vienmēr tiek rasts. Dažos jautājumos viņš reizēm ir nepiekāpīgs, tad mums jānāk ar citu pieeju un citu variantu, kā jau notiek politikā. Šajā laikā Edgars daudzas LNS lietas ir sakārtojis un ieviesis pārmaiņas. Paveikto darbu saraksts ir garš, to viņš publiski neafišē. Nozīmīgākie bija energoefektivitātes un demokrātijas projekti. Man ir prieks būt komandā ar viņu.